

جایگاه شاخص‌های معماری بومی در سبک‌شناسی معماری معاصر*

شب‌نم سوخکلاری^{۱*}، امین حبیبی^۲، محمدحسن فلاح‌اندربان^۳، سید محمدحسین ذاکری^۴

۱- دانشگاه شیراز، دانشکده هنر و معماری، بخش معماری، sh.sookhklari@shirazu.ac.ir

۲- دانشگاه شیراز، دانشکده هنر و معماری، بخش معماری، a_habibi@shirazu.ac.ir

۳- دانشگاه شیراز، دانشکده هنر و معماری، بخش معماری، fallah@shirazu.ac.ir

۴- دانشگاه شیراز، دانشکده هنر و معماری، بخش معماری، zakeri@shirazu.ac.ir

چکیده:

معماری بومی هر منطقه بیانگر هویت و اصالت آن منطقه است که می‌تواند نشأت گرفته از فرهنگ، اقتصاد، اقلیم، هنر و خلاقیت و دیگر مسائلی باشد که بر پایه آن شکل گرفته. در طول تاریخ معاصر نیز معماری‌های متنوعی شکل گرفته که هر یک برپایه‌ی یک یا چند عامل از این مسائل می‌باشد حتی گاهی معماری‌هایی با اسامی مختلف و اهداف مختلفی شکل گرفته که اهداف آن در راستای اهداف معماری بومی بوده. لذا در طول این پژوهش درصدد شناخت معماری‌های مشابه با معماری بومی و معماری‌های معاصر (در ایران و در غرب)، با استفاده از منابع کتابخانه‌ای، به روش کیفی، به تجزیه و تحلیل و استدلال منطقی داده‌های موجود، پرداخته شد که به نوعی بیانگر خصوصیات معماری بومی باشد بطوریکه این معماری‌ها از یک یا چند جنبه با اهداف و شاخصه‌های معماری بومی مشابه بودند. هدف از انجام این مطالعه این است که بتوان با الگو گرفتن از آن‌چه که در این معماری‌ها مهم واقع گردیده، بدنبال استفاده و بهره‌برداری در شرایط مشابه بود.

واژه‌های کلیدی: بوم، معماری بومی، معماری محلی، معماری معاصر.

۱- مقدمه

شناخت معماری بومی می‌تواند به منزله شناخت جامعه باشد لذا در این میان نقش بوم برجسته شده و باید محافظت شود. محافظتی که باید متضمن اقدامات آگاهانه‌ای باشد تا صنایع دستی سنتی، زبان، آداب و رسوم، فرهنگ و روش‌های ساخت و ساز را حمایت کرده و از محصولات مهم تولیدشده در محل، در مقابل واردات تولید انبوه و نیز از محصولات زراعی و منابع محلی محافظت نماید. [۱].

معماری بومی با آنکه در طول تاریخ، دستخوش پدیده‌های دگرگون‌کننده بوده ولی توانسته هویت ویژه خود را حفظ کند و نمایانگر آداب و رسوم، روحیه و احساسات، اندیشه و عقیده، ذوق و سلیقه، هنر و بسیاری دیگر از مسائل مرتبط در هر منطقه باشد. [۲]. بنابراین در این تحقیق بدنبال آشنایی با چگونگی پیدایش و آغاز این معماری و معماری‌های معاصر که در طول تاریخ، مشابه با مسائل مطرح در این معماری بودند، خواهیم پرداخت.

* این مقاله از پایان‌نامه نویسنده مسئول (شب‌نم سوخکلاری)، تحت عنوان «طراحی نمایشگاه محصولات بومی در شهرستان لار، با رویکرد معماری بومی» و به راهنمایی اساتید محترم، جناب آقایان دکتر امین حبیبی و دکتر محمدحسن فلاح‌اندربان و مشاوره جناب آقای دکتر سید محمدحسین ذاکری استخراج گردیده است.